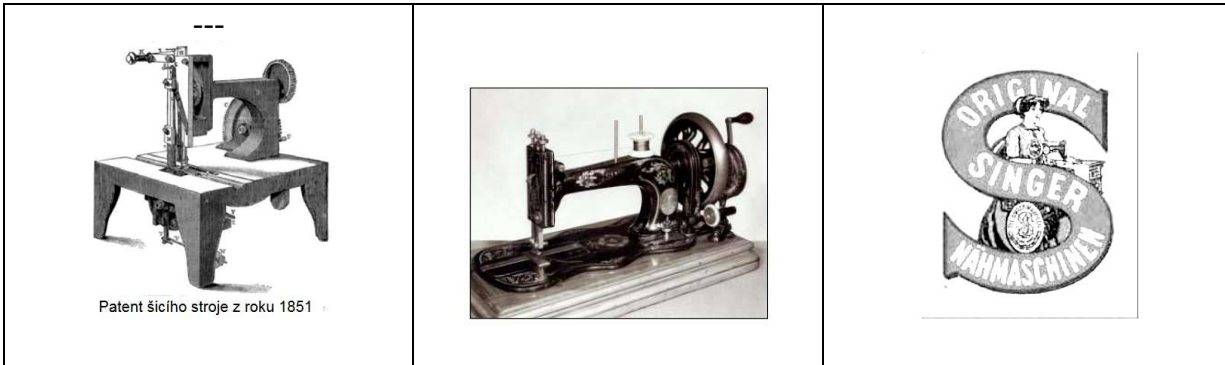

Jak Praha nepřišla zkrátka

Řeklo by se, že dům plný nápisů nemá tajemství. Může však mít svou historii. A jestli se o ní nic neví, může mít spojitost se zajímavými lidmi. To je právě tenhle případ. Nitka dnešního povídání začíná na přelomu 17. a 18. století. Tehdy se řada vynálezců snažila vyřešit problém nerovnováhy mezi strojní výrobou textilu a pracnou, hlavně pomalou krejčovskou prací. Prvním byl Thomas Saint, který sice roku 1790 získal na svůj stroj patent, ale k výrobě nedošlo. Později vymyslel Rakušan Josef Madersperger stroj s jednou nití a řetězovým stehem. Další pokusy byly ve Francii a v USA.

Teprve Issac Merrit Singer (1811 - 1875) sestavil člunkový stroj a 12. 8. 1851 na něj obdržel patent. Se svými společníky založil firmu I. M. Singer & Co. Po pěti letech už jeho továrna vyrobila dva a půl tisíce strojů. Do roku 1860 již produkce dosáhla 13 000 strojů. Pak se firma přejmenovala na Singer Manufacturing Company.

První šicí stroje byly určeny pro malé dílny a manufaktury. Singer záhy zavedl také výrobu menších strojů pro domácnost. Chytrým tahem byla nabídka nákupu na splátky. Šicí stroje se tak začaly šířit neuvěřitelnou rychlostí po celém světě i do méně majetných domácností. Velké červené „S“ se v několika proměnách stalo stálou firemní značkou.

Singerův rodinný život rozhodně nebyl jednotvárný. Dohromady měl pět manželek. Když ho ta druhá obvinila z bigamie, ocitl se ve vazbě, odkud byl propuštěn na kauci. Po rozvodu se odstěhoval do Evropy se svou třetí ženou. V roce 1882 byla postavena továrna poblíž Glasgow. Singer se stačil oženit ještě dvakrát. Údajně měl se čtyřmi ženami kolem dvaceti dětí.

Když Evropa, tak také Rakousko - Uherská monarchie. A když Vídeň, tak také Praha. Zdejší hospodyňky už šicí stroj znaly díky Náprstkovi. Ten přivezl první „singrovku“ z Londýna a předvedl ji v Americkém klubu dam. Brzy na to Singer v Praze koupil dům a zařídil v něm svůj další obchod.

Reprezentační kanceláře a prodejna firmy Singer v Praze v ulici Na Příkopě

Na Příkopě, ale kde? Počkat, je to přece rohový dům a Příkopy mají jen tři boční ulice! Nekázanka odpadá, tam stála Zemská banka. Škrtnám uličku Panskou, protože první dům je nahore propojený se svým protějškem. Zbývá už jen Havířská a jsme Na Příkopě čp. 394. Pan Singer si nemohl vybrat lépe. Poslední domovní blok Příkopů končí dolní částí Václavského náměstí a ulicí Na Můstku.

Zdroje: - Věstník MCP, 10/2010,
+ fotografie domu a strojů.
- <https://www.national-geographic.cz>